

ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

Ὁ κ. Βουτιερίδης ἐτύπωσε τελευταία μὴ «Νεοελληνικὴ Στιχουργικὴ».—Ἐκδοση Ι. Κολλάρου, Ἀθήνα, 1929—δπου, ἀρνούμενος τὴν ἕπαρξιν ποδῶν στὴ νέα μας στιχουργία, ἐξήγησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ποιικιλία τῶν ρυθμῶν καὶ τῶν στίχων τῆς νέας μας ποιήσεως μὲ νέο δικό του τρόπο, δανεισμένον κατὰ πολὺ ἀπὸ τὴ γαλλικὴ στιχουργικὴ. Τοῦτο ὁδήγησε τὸν κύριο Βουτιερίδην σὲ βασικὰ καὶ λεπτομερειακὰ λάθη, πού μερικὰ ἐδείξαμ' ἐμεῖς σ' ἓνα σύντομο κριτικὸ μα, σημείωμα στὰ «Ἑλληνικὰ Γράμματα»—τεῦχος 53, Ἀθήνα, 22 Ἰουνίου 1929—καὶ μερικὰ ἄλλα στὸ ἐπόμενο τεῦχος τοῦ ἴδιου περιοδικοῦ ὁ κ. Α. Πολίτης καὶ τελευταία στὴ «Νεοελληνικὴ Μετρικὴ» του,—ἐκδοση Σιδέρη 1930—ὁ κ. Θρ. Σταῦρος. Ἐπίσης τὸ βιβλίον τὸ κατάρτισε καὶ ὁ κ. Ρουσσὲλ στὸ «Libre», ὅμως οἱ περισσότερες ἀπὸ τίς παρατηρήσεις τοῦ κ. Ρουσσὲλ εἶναι τόσο σφαλκερές ὅσο καὶ τοῦ κ. Βουτιερίδην, καὶ τοῦτο γιατί ὁ κ. Ρουσσὲλ βρίσκεται στὸ αὐτὸ βασικὸ λίθος μὲ τὸν κ. Βουτιερίδην, μὴ παραδεχόμενος πόδες στὴ Νεοελληνικὴ Στιχουργία. Ἐπειδὴ τώρα τὸ κριτικὸ μας σημείωμα γιὰ τὴ Στιχουργικὴ τοῦ κ. Βουτιερίδην εἶτανε πάρα πολὺ σύντομο, καὶ ὅλα τ' ἄλλα, οὔτε τὰ βασικά, οὔτε τὰ λεπτομερειακὰ λάθη τῆς παρουσιάξουν, ἐνομίσαμε καλὸ, καὶ χάρι τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκρίβειας, καὶ χάρι τοῦ ἀναγνωστικοῦ μας κοινού, νὰ παραθέσουμε ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα σφάλματα, γιὰ νὰ φανῇ καθαρὰ σὲ ποιά στιχουργικὰ παραδόξα τὸν ὁδήγησε ἡ σφαλκερὴ βάση πού τόσο ἀβασάνιστα ἐδέχτηκε γιὰ τὴ νέα μας Στιχουργία.

Καὶ πρῶτα: γιὰ βάση τῆς νέας μας Στιχουργίας ὁ κ. Βουτιερίδης βρῖσκει «τὸ μετρικὸ τόνον», καθὼς τὸν ὀνομάζει, πού εἶναι πάντα ὁ τελευταῖος τόνος τῶν στίχων, καὶ πού, κατὰ τὸν κ. Βουτιερίδην, εἶναι πάντα σταθερός. Τὸ ρυθμὸν τῶν στίχων τὸν δίνει ἓνας ἄλλος τόνος, ὁ «ρυθμικὸς» καθὼς τὸν ὀνομάζει, καὶ πού, κατὰ τὸν κ. Βουτιερίδην, εἶναι μεταβλητός. Ὡς τόσο, ὁ περιφραστικὸς «μετρικὸς» τόνος, ὅχι μόνον δὲν εἶναι σταθερός, μ' ἀκολουθεῖ τελείως τὴν ἴδια μεταβλητικότητα πού ἀκολουθεῖ καὶ ὁ «ρυθμικὸς» τόνος, καθὼς καὶ ὁ «ρυθμικὸς» τόνος σ' ἄλλες περιπτώσεις ἔχει τὴν ἴδια σταθερότητα πού παρουσιάζει καὶ ὁ «μετρικὸς», καὶ τοῦτο, γιατί ὁ λεγόμενος «μετρικὸς» τόνος δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ ὁ τελευταῖος λεγόμενος «ρυθμικὸς» τόνος. Ἔτσι, σ' ὅλους τοὺς στίχους πού ἀποτλοῦνται ἀπὸ ἀκατάληκτους λαμβικούς πόδες, ἢ ἀπὸ τοὺς καταληκτικούς τροχαϊκούς, δηλ. σ' ὅλους τοὺς στίχους πού τελειώνουν σ' ἓναν ὀλόκληρον λαμβικὸν πόδα, ἢ σ' ἓναν τροχαϊκὸν κολοβὸν, ὁ περιφραστικὸς μετρικὸς τόνος δὲν εἶναι καθόλου σταθερός, μὰ ἀκολουθεῖ τὴ μεταβλητικότητα τοῦ ρυθμικοῦ τό-

νου, καὶ τότε λέφτει στὴ λήγουσα καὶ τότε στὴν προπαραλήγουσα, ὅπως στοὺς ἀκόλουθους λαμβικούς:

Στὸ κλίμα καὶ στὴν κεραμιά
Καινούρι' ἀγάπην ἔπιασα

ἢ ὅπως στοὺς ἀκόλουθους τροχαϊκούς:

Φεγγαγίκι μου λαμπρὸ
Φέγγε μου νὰ περπατῶ
Νὰ πηγαῖνω στὸ σκολεῖθ
Νὰ μαθαίνω γράμματα,
Γράμματα, σπουδάσματα.
Τοῦ θεοῦ τὰ πρῆματα.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει πάντα, παράδειγμα τὸ πρῶτον ἡμιστίχον τοῦ κοινού μας δεκαπεντασύλλαβου, ἢ τοῦ δημοτικοῦ τροχαϊκοῦ δωδεκασύλλαβου, ἢ τὸ δεύτερον ἡμιστίχον τοῦ λαμβικοῦ δωδεκασύλλαβου καὶ τοῦ τροχαϊκοῦ δεκατρισύλλαβου, ἢ ὁ ἀρχαιότερος προσωπικὸς λαμβικὸς τρίμετρος κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπίσης, σ' ὅλους τοὺς στίχους πού ἀποτλοῦνται ἀπὸ τρισύλλαβους πόδες, ὁ ρυθμικὸς τόνος εἶναι τόσο σταθερός ὅσο καὶ ὁ μετρικὸς, καὶ τοῦτο γιατί καθεὶ πόδας διατηρεῖ σχεδὸν πάντοτε τὸν τόνον του, πρῶτα βέβαιον πού σπανιώτατα γίνεται μὲ τοὺς λαμβικούς καὶ τροχαϊκούς στίχους. Ἴδου μερικὸι στίχοι ἀπὸ διάφορους τρισύλλαβους πόδες:

Τὰ τραγοῖδια μου ἔλεγε ὅλα
" " " " " " " " " " " "

Στὸν Ψαρόν τὴν ὀλόκληρον ῥάχη
" " " " " " " " " " " "

Ἡ δόξα δεξιά συντροφεύει
" " " " " " " " " " " "

Τὸν ἄντρα πού τρέχει μὲ κόπον
" " " " " " " " " " " "

Τέτοιαις κουβένταις ἔκαναν οἱ ἄντρες καὶ ὡς τόσο ἢ
" " " " " " " " " " " "

[μητέρα
" " " "

Ἠγγε τὸ γυνὴ νὰ ζητήσῃ στὸν πέτρινον πρῶτον τὸν
" " " " " " " " " " " "

[μπάγκο
" " " "

Ἀπὸ τὰ παραδείγματα αὐτὰ, ποῦ μπορεῖ νὰ γίνωιν ἄπειρα, φαίνεται καθαρὰ πῶς ἡ νέα βάση πού ἠδέλησε νὰ ἐφαρμόσει ὁ κ. Βουτιερίδης στὴ νέα μας Στιχουργία δὲν εἶναι παρὰ μόνον φανταστικὴ, καὶ δὲν ἔχει καμμιά σχέση μὲ τὴν πραγματικότητα. Ἐπομένως, ὀλόκληρον τὸ νέο του στιχουργικὸν σύστημα σωριάζεται σὰν πύργος ἀπὸ τραπουλόχαρτα καὶ δὲν ἔχει καμμιά ἐπιστημονικὴ ἀξία. Κ' ἐδῶ θὰ μπορούσε νὰ σταματήσουμε τὴν κριτικὴν μας, ἂν δὲν ἄξιζε νὰ ἰδοῦμε σὲ ποιὲς ἀδαιτησεις καὶ σὲ ποιὲς παραδοξότητες τὸν ὁδήγησε ἡ σφαλκερὴ βάση του, χωρὶς δυστυχῶς νὰ τὸ παρατηρήσει γιὰ νὰ τὴν ἐγκαταλείψει.

Καὶ πρῶτα: ἀναγκασμένος ἀπὸ τὴν βάση

πού ὄρισε πῶς, ὁ μετρικὸς τόνος εἶναι σταθερός, ὅταν εὐρέθηκε μετροδόμενος στὴν πραγματικότητά, τοὺς στίχους ἐκείνους πού δὲν ἔχουνε τὸ λεγόμενο μετρικὸ τόνο σταθερό, μ' ὄλο πού εἶναι ἰσοσύλλαβοι, ὁμοίорυθμοι καὶ ἰσοδύναμοι, καὶ βρίσκονται μαζί σὺν ὅμοιοι στὰ ἴδια ποιήματα, προσωπικὰ καὶ δημοτικά, — καὶ εἶδαμε ποιοὶ εἶν' αὐτοὶ λιγάκι ψηλότερα—ὄλους αὐτοὺς τοὺς στίχους τοὺς ἐξετάζει σὰ δύο, χωριστὰ τοὺς δεξύτερους καὶ χωριστὰ τοὺς προπαροξύτονους! Κ' ἐπειδὴ αὐτὸ γίνεται σ' ὄλο τὸ μικρὸν κατάλογο τῶν ποικίλων στίχων πού ἐξετάζει μὲ τὸ διαφορετικὸν ἀριθμὸ συλλαβῶν καὶ μὲ τὸ διαφορετικὸν τοὺς ρυθμὸ, ὁ καθένας καταλαβαίνει σὲ ποιὰ σύγκριση καὶ σὲ ποιὰν ἀνωμαλία ὁδηγεῖ τὸν ἀναγνώστη του.

Ἐλάτε νὰ πάρουμ' ἓνα παράδειγμα πού θὰ μῖς χρησιμέψῃ νὰ δεῖξουμε ἓνα πληθὸς λάθη διαφορετικά, πού ὡς τόσο δὲν εἶναι λιγώτερο σοβαρά. Ἔτσι, τὸ δημοτικὸν ἰαμβικὸν δωδεκασύλλαβο μὲ τὴ σταθερὴ τομὴ στὴν ἑβδομῆ συλλαβῇ (σελ. 299 καὶ 230), τὸν ἐξετάζει πρῶτα σὺν δεξύτονο, μὲ δυὸ μετρικὸς τόνους: ἓνα στὴν ἔχτη κ' ἓνα στὴν δωδέκατη συλλαβῇ, καὶ μὲ δύο ρυθμικούς: ἓνα στὴν δευτέρῃ κ' ἓνα στὴν ὄγδοῃ ἢ δέκατῃ, ὅπως στὸ στίχο:

Νὰ πάρῃς ἄντρα κλέφτη—ἄντρ' ἀρματωλό.
 υ — υ υ υ — υ | — υ υ υ —

Ἐπειτα τὸν ἐξετάζει σὺν προπαροξύτονο, μὲ τοὺς ἴδιους ρυθμικούς τόνους, μὲ μὲ τοὺς μετρικούς ἓνα στὴν ἔχτη κ' ἓνα στὴν δέκατῃ, ὅπως στὸ στίχο:

Δὲ μπορῶ γὼ παιδιὰ μου—γιατί γέρασα.
 υ υ υ — υ — υ | υ υ — υ υ

Ὡς τόσο, οἱ δυὸ αὐτοὶ στίχοι συνυπάρχουνε στὰ ἴδια ποιήματα σὺν ἰσοσύλλαβοι, ὁμοίорυθμοι καὶ ἰσοδύναμοι, ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ παραδείγματα πού παραθέτει ὁ κ. Βουτιερίδης. Μὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ παραδείγματά του, καὶ σύμφωνα μὲ τὸ στιχουργικὸ του σύστημα, δὲ φαίνεται καθαρὰ μόνον πῶς ὁ μετρικὸς τόνος δὲν εἶναι σταθερός, μὰ καὶ πῶς οἱ ρυθμικοὶ τόνοι τοὺς δὲν εἶναι μόνον αὐτοὶ πού σημειώνει ὁ κ. Βουτιερίδης. Καὶ στὸ στίχο:

Δὲ μπορῶ γὼ παιδιὰ μου—γιατί γέρασα
 υ υ υ — υ — υ | υ υ — υ υ

Οἱ μετρικοὶ τόνοι εἶναι βέβαια δύο: ἓνας στὴν ἔχτη κ' ἓνας στὴν δέκατῃ, ὅμως οἱ ρυθμικοὶ εἶναι ἓνας μονάχα, καὶ αὐτὸς δὲν πέφτει οὔτε στὴν δευτέρῃ, οὔτε στὴν ὄγδοῃ, μὰ στὴν τέταρτῃ! Ἔτσι φαίνεται καθαρὰ πῶς, καὶ σωστὸ νῆτανε τὸ στιχουργικὸν σύστημά του, πάλε σφαλερὰ θὰ διδάσκει στὸ παραπίνω παράδειγμα τοὺς τονισμοὺς τοῦ στίχου. Ὡς τόσο, τὸ σωστὸ, πάντα σύμφωνα μὲ τὸ στιχουργικὸν του σύστημα, εἶτανε νὰ πῆ πῶς, ὁ στίχος αὐτός, ὅταν οἱ μετρικοὶ του τόνοι πέφτουνε στὴν ἔχτη καὶ στὴν δωδέκατῃ, μπορεῖ νάχη ρυθμικούς τόνους ἢ στὴν δευτέρῃ καὶ στὴν ὄγδοῃ, ἢ στὴν δευτέρῃ καὶ στὴν δέκατῃ, ἢ στὴν τέταρτῃ καὶ στὴν

ὄγδοῃ, ἢ στὴν τέταρτῃ καὶ στὴν δέκατῃ, ἢ καὶ σ' ὅλες τῆς ἄλλες ζυγῆς συλλαβῆς, μὰ θὰ μποροῦσε κάποτε, σὺν ἐξαιρέσει, νὰ μὴν ἔχη παρὰ ἓνα μονάχα ρυθμικὸ τόνον στὴν δευτέρῃ ἢ τὴν τέταρτῃ συλλαβῇ, καὶ σπανιώτερα νὰ μὴν ἔχη παρὰ μονάχα τοὺς δύο μετρικούς. Ὅταν οἱ μετρικοὶ του τόνοι πέφτουνε στὴν ἔχτη καὶ στὴν δέκατῃ, τότες οἱ ρυθμικοὶ τόνοι σχετικὰ μὲ τὸ πρῶτο ἡμιστίχο, διατηροῦνται οἱ ἴδιοι ὅπως καὶ στὴν προηγούμενῃ περίπτωσι, μὰ σχετικὰ μὲ τὸ δεύτερο ἡμιστίχο περιορίζονται μόνον στὴν ὄγδοῃ συλλαβῇ, τῆς ὁποίας ὁ τονισμὸς δὲν εἶναι πάντα ὑποχρεωτικός, μὰ μπορεῖ καὶ νὰ λείψῃ. Δηλαδή, στὴν περίπτωσι αὐτῇ, τὸ δεύτερο ἡμιστίχο δὲν ἔχει ἀπόλυτην ἀνάγκη ἀπὸ ρυθμικούς τόνους, μὰ εἶναι ἀρκετὸς μόνον ὁ λεγόμενος μετρικός του. Ὡς τόσο, ἂν ἐδεχότανε τὴν ὑπαρξὴ ποδῶν, θ' ἀπάλλαζε τελείως τοὺς ἀναγνώστες του ἀπὸ τῆς ζαλιστικῆς αὐτῆς παράθεσι τῶν ποικίλων τονισμῶν τοῦ ἴδιου στίχου καὶ θ' ἄλεγε: Ὁ δημοτικὸς ἰαμβικὸς δωδεκασύλλαβος, μὲ τὴ σταθερὴ του τομὴ στὴν ἑβδομῆ συλλαβῇ, χωρίζεται σὲ δυὸ σταθερὰ ἡμιστίχα πού μοιάζονε σὰ δυὸ ξεχωριστοὶ μικρότεροι στίχοι, ἓνας ἰαμβικὸς ἑπτασύλλαβος κ' ἓνας τροχαϊκὸς πεντασύλλαβος, τῶν ὁποίων καὶ δέχονται τοὺς διάφορους τονισμοὺς. Ποιοὶ τώρα εἶναι οἱ τονισμοὶ αὐτοὶ, θάτανε γνωστοὶ στὸν ἀναγνώστη ἀπὸ τοὺς γενικούς κανόνες πού διέπουνε τοὺς ποικίλους ρυθμοὺς καὶ τοὺς ὁποίους θὰ γνώριζε ἀπὸ προηγούμενα.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ πού ἐξετάζει τοὺς διάφορους δωδεκασύλλαβους εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐπιμείνω ἀκόμη, γὰρ νὰ δεῖξω τὴ ρυθμικὴ σύγκριση πού παρουσιάζει ἡ Στιχουργικὴ τοῦ κ. Βουτιερίδη, καὶ τοῦτο, γὰρ δὲν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν του τοὺς ρυθμοὺς τῶν στίχων, μὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν συλλαβῶν τοὺς! Κι' αὐτὸ πού θὰ δεῖξουμε γὰρ τοὺς διάφορους δωδεκασύλλαβους, κατὰ κάποιον τρόπο ἰσχύει καὶ γὰρ ὄλους τοὺς ἄλλους, μικρότερος καὶ μεγαλύτερος, καὶ τοῦτο, γὰρ τὸ κ. Βουτιερίδης στὴν ἐξέτασι τῶν στίχων, τοποθετεῖ πάντα μαζί τοὺς ἰσοσύλλαβους, ἀδιαφορώντας τελείως γὰρ τὸ διαφορετικὸν τοὺς ρυθμὸ. Ἔτσι, ἐκεῖ πού ἐξετάζει τὸν ἰαμβικὸν δωδεκασύλλαβο σὺν δεξύτονο, τὸν ἀνακατεύει μὲ τὸν ἀναπαιστικὸν δωδεκασύλλαβο, πού μοιραῖα καὶ αὐτὸς ἔχει τὸ μετρικὸν τόνον στὴν δωδέκατῃ συλλαβῇ. Κ' ἐδῶ πρέπει νὰ σημειώσω πῶς ἀναπαιστικούς δωδεκασύλλαβους δὲν ἀναφέρει ὁ κ. Βουτιερίδης, κίνωντας μὲ τοῦτο σοβαρὰ παράλειψιν μέσα στὰ ὄρα τοῦ στιχουργικοῦ του συστήματος, γὰρ παραλείπει νὰ ἐξετάσῃ ἓνα εἶδος δεξύτωνων δωδεκασύλλαβων, ὅμως, ἀπὸ τῆς στιγμῆς πού ὄρισε γὰρ βάσει τῶν στίχων τοὺς μετρικούς τόνους καὶ ὄχι τοὺς ρυθμικούς, ὁ ἀναπαιστικὸς δωδεκασύλλαβος μοιραῖα ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ μαζί μὲ τὸν ἰαμβικὸν. Ἐπίσης, ἐκεῖ πού ἐξετάζει τὸν ἰαμβικὸν δωδεκασύλλαβο σὺν προπαροξύτονο, τὸν ἀνακατεύει μὲ τὸν δαχτυλικὸν δωδεκασύλλαβο, πού εἶναι καὶ αὐτὸς προπαροξύτονος. Κ' ἐδῶ πρέπει νὰ

σημειώσουμε πώς ο κ Βουτιερίδης αναφέρει ένα παράδειγμα δαχτυλικού δωδεκασύλλαβου που δεν είναι απολύτως καλό, γιατί λείπει ο τόνος από τον πρώτο πόδα, που μπορεί να επιτρέπεται στιχουργικά, μα που δεν αποτελεί και κανόνα. Ίδου ο σχετικός στίχος:

Μακαρισμένος ἐστὶ πού μελέτησες
υ υ υ — υ υ — υ υ — υ υ

Και πώς νομίζετε πώς εξετάζει αυτό το στίχο; σάν ένα προπαροξύτονο νταντέσκο έντεκασύλλαβο! Χωρίς να εξετάσω το πώς ο νταντέσκος ακολουθεί κάποιους νόμους που δεν τους ακολουθεί πάντα ο δαχτυλικός στίχος, φανταστική τροπός για να εξεταστούν οι τονισμοί ενός στίχου, να παίρνουμε για βάση την εξαίρεση ενός άλλου, κι' όχι τη ρυθμική του ύποσταση, που μοιραία θα μάς δώσει όλους τους δυνατούς διάφορους τονισμούς του! Έτσι, με το χάρισμα που κάνει του δημοτικού ιαμβικού δωδεκασύλλαβου σε δεξύτονο και σε προπαροξύτονο, τον ανάσταυει μ' ένα πλήθος άλλα δωδεκασύλλαβους, που ως τόσο ή δεν έχουν τον ίδιο ρυθμό, ή δεν έχουν την ίδια κατασκευή. Ίδου μερικά παραδείγματα:

Αναπαιστικοί:

Νά, προβάλλει στην άκρη ψηλά του βουνοῦ
υ υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —
Τὸ φεγγάρι, καὶ χύνει ποτάμι ἀργυροῦ.
υ υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —

Δαχτυλικοί:

Έρχονται, φεύγουν οί μέρες, γογγύατα.
— υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —
Φεύγουν οί μήνες, τὰ χρόνια ἀκατάτατα
— υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —

Ίαμβικοί δημοτικοί:

Σάν τῆς ᾠαίης τὸ κίτρο, δὲν ἐλογίσα
υ υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —
Σαράντα ὀργιές τοῦ ψήλου, δώδεκα πλατύ.
υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —

Ίαμβικοί τρίμετροι:

Ἄν δύναμαι, παιδί μου, ἀπὸ δῶ κ' ἐμπρός
υ υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —
Τοῦ διδασκάλου νὰ πληρώσω τὸν μισθὸν
υ υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —
Ὅττε νὰ σ' ἀγοράζω τὰ βιβλία σου.
— υ υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ υ —

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐρχόμενο)

ΓΕΡ. ΣΠΑΤΑΛΑΣ

ΠΑΛΙΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

III

Μπρός απ' τὸ σπίτι τὸ παλιὸ περαστικός ἄν τύχω,
μὰ θύμησή μου θλιβερὴ ξανάρχεται νὰ μ' εὔρη,
ὡς βλέπω βέργες ἀφυλλες πίσω απ' τὸ ρέπιο τοίχο,
πὺς τις μουσκεύει ἡ νοτερὴ κατάχνια τοῦ Δεκέβρη.

Ἡ στέγη του χορτάρισε, ξεθώρισε απ' τὰ χρόνια
τὸ πράσινο παράθυρο, πὺς πίσω ἀπὸ τις γρίλλες
κρεμόντουσαν γλυκόφωνα τὰ μαῦρα χελιδόνια,
καὶ τὸντυναν οἱ ρουμπινιές τ' Ἀπρίλη βοκαβίλλες.

Ἐδῶ, παδί σάν μ' ἔρηγνε μὲ ἀρώστια στὸ κρεββάτι.
χλωμὸ τὸν ἥλιο τὴν αὐγή, χωρὶς καμμὴν ἀχτίνα,
μέσα απ' τὸ τζάμι κοίταξα μὲ τ' ἀρρωστό μου μῆτι
ἢ πίσω απ' τ' ἀφυλλα κλαδιὰ κι απ' τὴ λευκὴ κουρτίνα.

Ἐδῶ τοῦ ὠραίου λάμπανε κάποιες μορφές στὴ σκέψη
τὴ νύχτα, ὡς κοίταξα σκυφτός απ' τὸ παράθυρό μου,
νὰ παίξω μὲς τὸ φύλλωμα π' ἀγέρας εἶχε στρέψει,
θαμπὸ τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ, στὴν ἄκρη ἐκεῖ τοῦ δρόμου.

Ἐδῶ μεθοῦσε ἡ νιότη μου μὲ τὴν ἀσπροντυμένη
τ' Ἀπρίλη ἀγριοροδωνιά πὺς σκέπαζε τὸ φράχτη.
προτοῦ νὰ μάθω απ' τὴ ζωὴ πὺς τίποτα δὲν μένει,
προτοῦ νὰ δῶ σὲ μιὰ νεκρὴ τῆς ὁμορφιάς τὴ στάχτη.

Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ